

LGA
LOCAL GOVERNMENT ASSOCIATION
WESTERN
MACEDONIA

"НОВ ЕНЕРГИЕН МИКС"

ОБЩЕСТВЕН ДИАЛОГ ЗА
ПРЕХОДА КЪМ
НИСКОВЪГЛЕРОДНА
ИКОНОМИКА НА РЕГИОН
СТАРА ЗАГОРА

DeCarb
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

**Очаквано социално-икономическо
въздействие
след закриването на свързаните с въглища
дейности в Западна Македония**

Д-р Лефтерис Топалоглу

Директор на Асоциация за регионално местно
самоуправление в Западна Македония (LGA-WM)

Стара Загора, 28. септември 2020

Общата цел...

Гръцкото правителство се ангажира с изтеглянето на всички инсталации за лигнитни въглища до 2028 г. (по-голямата част до 2023 г.) в съответствие с целите на Националния енергиен и климатичен план.

Основната цел е справедливият и напредничав преход на засегнатите райони, запазване на заетостта и минимизирането на социално-икономическото въздействие.

Критични въпроси, които трябва да бъдат разгледани ...

Какви са основните демографски тенденции в засегнатите райони?

Кои са основните макроикономически тенденции в засегнатите райони?

Колко преки и косвени работни места са засегнати?

Какъв е профилът на човешките ресурси и колко лесно е преквалифицирането?

Какъв е социалният и икономически принос на топлофикацията?

Оттеглянето на всички лигнитни заводи засяга:

В обществото и заетостта:

2.000 преки работни места в РРС и
9.000 непреки работни места на
местния пазар на труда

В местната икономика

~ 1,8 милиарда евро местен доход въз
основа на дейности с лигнитни въглища,
което представлява ~ 40% от местната БДС

В топлофикацията

43 000 домакинства и предприятия се
възползват общо от 34-59 милиона евро
годишно

Основни факти... (1)

- Населението е намаляло с ~ 7% в сравнение с преброяването през 2011 г., главно поради общата имиграция, изтичането на мозъци и икономическата криза.
- Популацията на възраст 65+ нараства с 2%, докато групата на възраст 25-44 години намалява с 4%
- На всеки 10 души от работната сила има ~ 4 възрастни (65+)
- ~ 190 000 жители живеят в пряко засегнатите регионални звена на Козани и Флорина
- ~ 4% от населението на Западна Македония напуска региона всяка година, като в Козани достига до ~ 7%
- ~ 5000 служители са пряко наети или непряко от РРС в лигнитни дейности
- ~ 80% от редовния персонал са техници
- ~ 90% от редовния персонал нямат висше образование

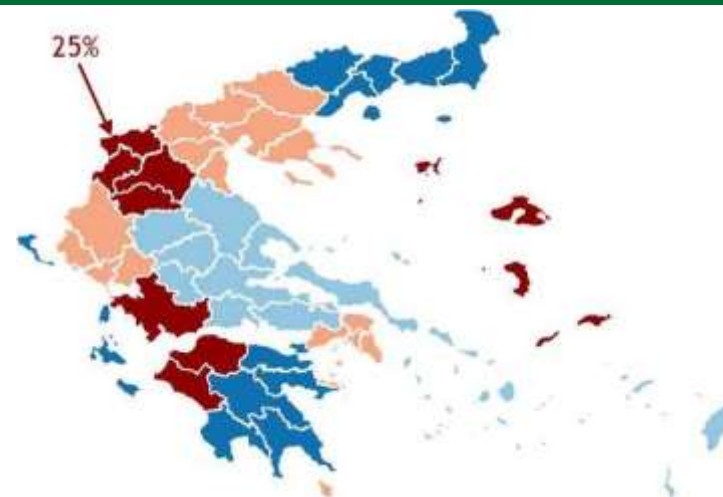
Основни факти... (2)

БВП възлиза на 15-18 хиляди евро (близо до средното за страната, но с 30% по-малко от Атика (Атина))

Разходите за производство на лигнитни въглища са спаднали с около 50% от 2011 г. насам

Общата безработица нарасна до ~ 25% през 2019 г., което е едно от най-високите нива в страната (9% по-високо от средното за страната)

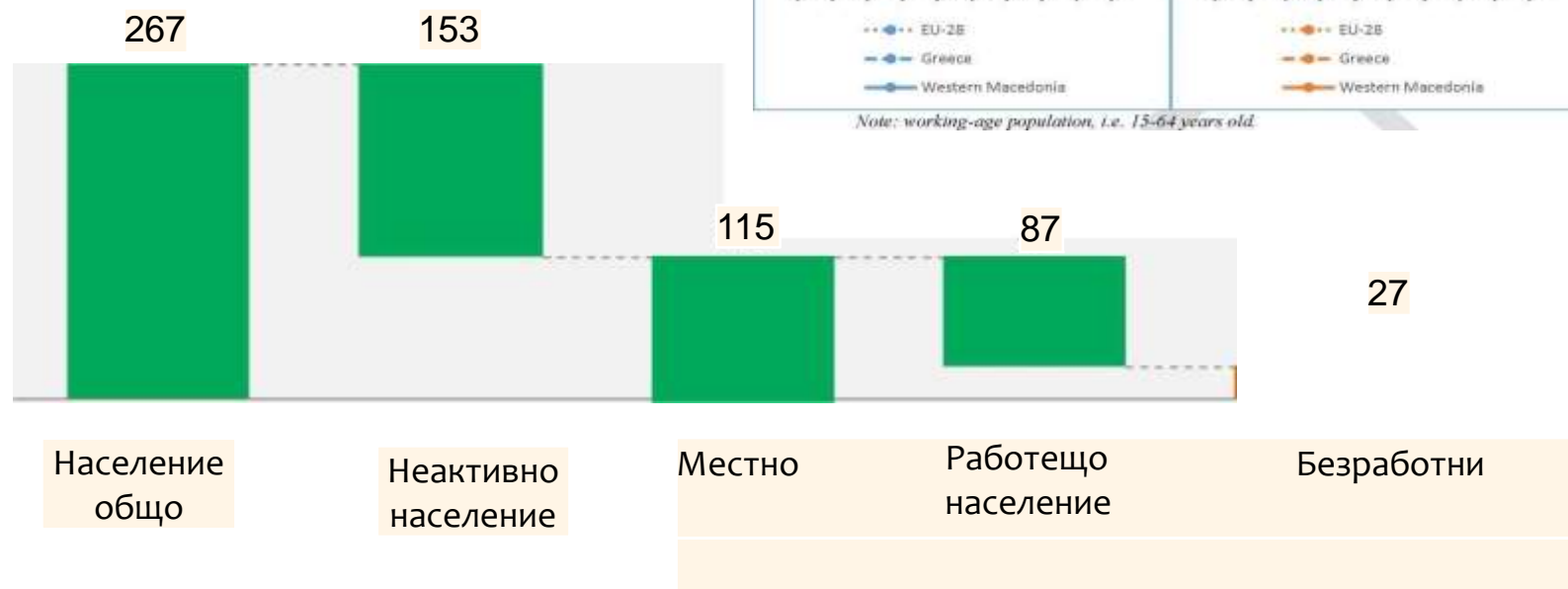

Високата безработица в региона предполага и висок процент на бедност

~ 25% от работната сила има висше образование, докато ~ 50% са по-млади от 44 години

Основни факти... (3)

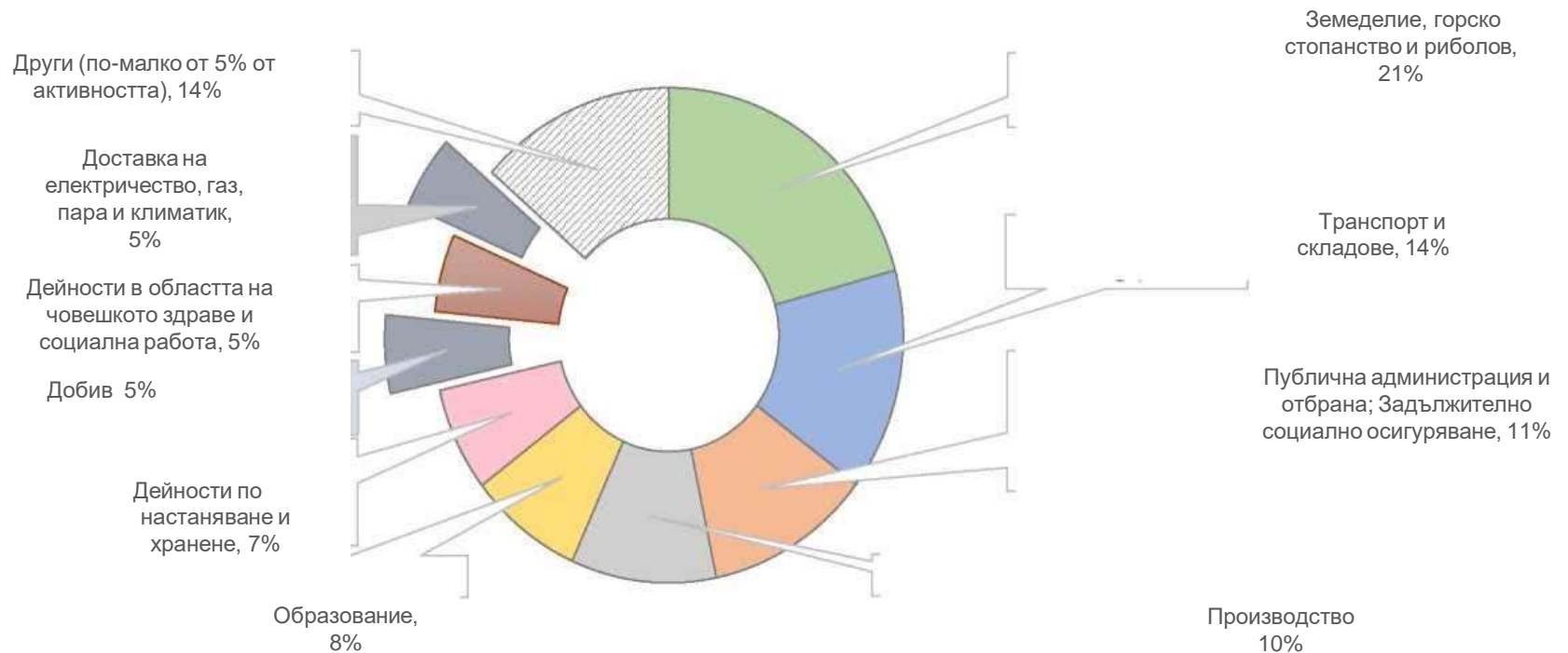
Местни човешки ресурси ~ 27 000 безработни
общо ~ 115 000 активно население

62% безработица на възраст между 15 и 24 години

20% остават безработни за 12-23 месеца

Разпределение на заетостта по NACE ...

Икономиката на Западна Македония зависи предимно от добива на природни ресурси

Основните предизвикателства за справедлив преход...

Спиране на изтичането на мозъци и човешки ресурси като цяло

Създаване на възможности и условия за възстановяване на потенциала за развитие, който регионът загуби

Диверсификацията на икономиката въз основа на сравнителните предимства на региона

Защитата на съществуващите работни места в местни компании

Преквалификацията на работната сила и бързата интеграция на пазара на труда

Създаване на екосистема за иновации и предприемачество

Какво предполага международният опит...

Планът за преход трябва да бъде организиран на отделни фази, с предварително определени цели и показатели за изпълнение

За координацията и контрола на процеса на изпълнение на проекта е необходим силен механизъм за управление

Финансовата сигурност на човешкия ресурс е от решаващо значение чрез пенсиониране или преквалификация

Необходима е специфична правна рамка, с акцент върху структурните промени и инвестиционните стимули.

Подобряването на инфраструктурата (физически и цифрово) се прилага в първата фаза на прехода и действа като инвестиционен катализатор

Препоръчва се въвеждането на инструмент със специално предназначение, така че фирмата собственик да не бъде обременена с възстановяването и управлението на земята

Основните принципи на плана за справедлив преход

-

1 Акцент върху областите с интензивна заетост за създаване на възможности за такава в местната икономика
-

2 Използване на специфичните за региона активи
-

3 Осигуряване на бърз преход с акцент върху бързата възвръщаемост
-

4 Насърчаване на социална и екологична устойчивост с акцент върху устойчивото развитие
-

5 Интегриране на съвременни технологии и насърчаване на духа на иновациите

А. ПЕТ (5) СТЬЛБА

А.1
Чиста енергия

А.2
Индустрия и търговия

А.3
Интелигентно
земеделие

А.4
Устойчив туризъм

А.5
Устойчив туризъм

Б. ВИЗИЯ ЗА ВСЕКИ СТЬЛБ

В.1
Иновативен център
за научни
изследвания за
производство и
чиста енергия

В.2
Модерен
индустриален
център и портал
към Балканите

В.3
Производство на
местни продукти с
разнообразни
култури

В.4
Туристическа
дестинация заради
природата и
традиционните
продукти

В.5
Междубалканска
дестинация за терапии
и рехабилитация

В. ЕМБЛЕМАТИЧНИ ИНВЕСТИЦИИ НА СТЬЛБ

С.1
Долината на
енергийните
изследвания и
технологии

С.2
Индустриален
парк за
електричество

С.3
Съвременна
селскостопанска
продукция

С.4
Екосистема за
винен туризъм в
стандартите на
Северна Италия

С.5
Съвременна
клиника за
физическа
рехабилитация

Необходимите предпоставки ...

Създаване на привлекателни стимули за бизнеса / физическите лица

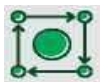
Завършване на териториалното планиране и изработване на специален градоустройствен план

Завършване на инфраструктурни проекти и назначаване на орган за възстановяване на земята

Осигуряване на финансиране от национални и европейски фондове (т.е. Фонд за преход и т.н.)

Опростяване на лицензирането, когато е необходимо

Стратегия за промотиране и срещи с инвеститори

DeCarb
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

**Благодаря за
вниманието!**

ltopaloglou@lga.gr
